

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De iudicibus seu q[...]
buscu[...]
q[...]
habentis autoritate[m]. ca. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

accipe vel fecit de blado et feno
alioꝝ a suis propter equos suos tenet
de dono. Idem et de alijs fructibus.
Si histrionibus superflue
dedit, vel nimis turpia reputata
tes in curia nutriti, vel cubi
na vel ludentes ad aleas et huius
iustitiam, que omnia sunt donabilia. Si
de castitate familie sue non cura
vit, sed inhoneste se habentes cum femi
minis et masculis retinuit nec
correxit eos cum possit mortali
peccavit. Si homo sit conjugatus
interroga de his que habet in, c. p.
cedenti, put videbit fore expe.

De iudicijs, (dies,

Capitulum III,

Arca iudi

c ces seu quicunque habet
bentem potestatem ordina
ria vel delegatam in quodam est primo
Si iurisdictionis aut potestatem rece
pit simoniacè, ut si iudex ec
clesiasticus, aut usurpativè, quod
usurpata potestas non dat auto
ritatem, vnde iudicando peccaret
mortaliter. Si excessit fines
mandati sine potestatis sue peccat
mortaliter, si scienter vel ex ignorantia
tota crassa. Si officialis vel iu
dex alius timore, odio, cupiditate
vel amore, vel alia causa
iniquam tulit sententiam advertens
ter: mortale est, et tenet ad omnem in
teresse parti lese, et si ille pro quo des
dit sententiam non vult satisfacere

vel non potest quoniam principaliter ipse tenet.
De Ray. Si per ignorantiam
crassam ipse tulit iniquam sententiam
in iudicio anime tenet, et peccat ut
prius Ray, quod debuit scire se esse
sufficiens et non iudicare. Si per
negligentiam, quod sufficiens erat et
si laborasset ad inquirendum et les
gendum veritatem invenisset, sed negle
xit hoc agere tenet ut prius. Si
tamen agit cum eo qui ex ignorantia
crassa est cum eo qui ex malicia, et
hoc habet locum in iudice ordinario
non delegato. Si delegatus iu
dex iudicavit bona fide, et de con
silio peiorum tulit iniquam sententiam
non videtur peccare aut teneri ad
restitutionem lesam, tunc quod necessi
tate obedientie iudicavit, tamen
quod sepe ex certa scientia delegatus
assumit qui est ignarus iuris, quod bo
nus vir, quod est verum: nisi in quodam
modo consilium fuisset negligens aut
culpabilis, tunc enim peccat et tenet
ad restitutionem. Similiter. Si
assessor inducit iudicem ad ferenda
iniquam sententiam: excusat quodammodo
iudex si simplex est et habet bonam
conscientiam, credens sententiam esse iustam:
et si non fuit in culpa eligendo assessor
quod bonus et sufficiens contra
credebatur, sed assessor et peccat
mortaliter et tenet ad satisfactionem
lesam: siue dolose: siue ignoranter
inducat iudicem ad iudicandum iniuste. Ray. Si iu
dex ignarus iuris secum ducit as

Interrogatorij pars tertia

essorē q̄ cōiter n̄ reputat̄ suf-
ficiēs vel iniqu⁹ s̄ d̄ p̄silio ei⁹
fert iniquā sn̄iaz: lz credat ius-
tā: vterq; mortalit̄ peccat. et
teneat̄ ad restitutōez insoliduz
Si accepit pecuniā i iudicō
q̄d p̄t esse q̄nq; modis: z sp̄vi-
det̄ mortale. P̄mo si accepit
vt male iudicaret z iusticiāz
z p̄sciāz. z tūc illa pecūia d̄z
dari ei i cui⁹ iniuriā data est
i. q. i. c. i. ubem⁹. Sc̄do si ac-
cepit vt b̄n iudicaret: vl̄ vt iu-
dicaret z daret sn̄iaz. vl̄ si ac-
cepit vt nō iudicaret cū debe-
ret iudicare. vl̄ vt n̄ male iudi-
caret. In his casib; d̄z r̄stitui
ei q̄ dedit. ij. q. iij. c. non licz.
Ray. sz fm̄ Buil. i foro p̄nie
pōt paupib; erogari sic z alia
turpia lucra: de p̄silio tñ Si
iudex nullo mō voluit ferre
sn̄iaz cū deberz. et p̄t h̄ aliq; s
amittit ius suū: mortale ē. et
teneat̄ illi r̄stituere lit; estiatōz
Raym. xxiij. q. v. c. adm̄stra-
tōes. Si iudex accepit aliqd
a p̄tib;. Un̄ nota q̄ ordiā-
ri⁹ nihil pōt accipere etiā expē-
sas nisi moderata exenia spō-
te oblata: vt esculētū z potulē-
tū. di. xviij. c. de eulogijs. De-
legat⁹ p̄t recipere moderatas ex-
pēsas: q̄n. s. ē paup. vl̄ q̄n opo-
tet eū exire et eq̄tare p̄ exami-
natōe cause vl̄ p̄ assessore fm̄

glo. Si aut̄ papa alicui cām
delegauit: n̄ videt̄ q̄ aliquid
possit petere: nec etiā expēsas
si sua sibi sufficiūt: nisi optez
at eū exire vl̄ pl⁹ q̄z domi expē-
dere. Ray. et Buil. Si iudex
ecclesiastic⁹ ordinari⁹ vel dele-
gatus p̄tra p̄sciam et z iustis-
ciā z in ḡuamē alti⁹ p̄tis i iu-
dicio q̄cōz facit p̄ grāz vl̄ per
pecuniā icurrit suspēsiōē ab
executōe officij p̄ annū p̄dēs
nādus ad estimationē lit;. d̄
q̄ vide i tertia pte. Si iudex
ecclesiastic⁹ excōicatōnis sen-
tentiā: suspēsiōis vl̄ interdicti
nimis de facili fulmiat: aut si
ne p̄missa admonitōe: vel sis-
ne scriptis. vl̄ als̄ z ordinē ius-
r; ḡuit peccauit. d̄ his i. iij. p-
te. Si iudex q̄cuq; dilatiōes
aliq; s̄ ius fecit. z si ordinē iu-
diciariū n̄ seruauit. Si p̄tem
alterā z iusticiāz ḡuauit. Si
p̄o fecit q̄stōes vel positōes
seu inq̄sitōes ad q̄s r̄ndere n̄
tenebat̄. Si appellatōnes le-
gitimas nō adm̄sit. Si do-
lose locū appellādi d̄dit. Si
post appellatōem legitimam
nihilomin⁹ in causa p̄cessit.
Si in dubijs magnis p̄tos
nō p̄suluit. Si allegatōes fri-
uolas adm̄sit. Si paupib; :
viduis: orphanis n̄ subuenit
z i aduocatione nō p̄uidit. i. q̄

libz istoz videt eē mortale cū
 scient delinqt. Si iudex illi
 cite relaxauit penā debitā reo
 qd sit triplicit. Uno mō qz n̄
 erat sup̄m^o iudex: scz pnceps
 nec ei publica ptās ē plēarie
 pmissa. s; vt iudic; fm leges
 z statuta ciuitatis. Secundo
 mō. qz z si hz plenariā ptātez
 is tñ q̄ passus est iniuriā non
 assentit sibi remitti s; vult reū
 puniri. Tertio mō qñ z si hēt
 iudex plenariā ptātez. z lesus
 vult remittere tñ nō ē cā iusta
 rei publice vtilis s; nociua. s;
 p̄bēs icētiniū dlin q̄ndi. Tho.
 in q̄libz. z peccat mortlr. Ho
 ra q̄ q̄ fingit fraudulēter cāz
 aliquā p quā iudex aliq̄s va
 dat vel mittat ad aliquā mu
 lierē p testimōio ferēdo ē ex
 cōicatus. c. mulieres. d iudi.
 li. vj. Si debitā penā aurit
 vel minuit cū nō possit vel de
 beret. qñ possit vl nō. vide in
 iij. pte. ti. iij. Si etiaz mutare
 posset vide ibi. Si iudicauit
 fm allegata z pbata pdēnās
 quē nouit inocētē. q̄ tñ vtruz
 peccet vl n̄ vl excuset vide in
 iij. pte. sū. ti. iij. Si minister
 iudic; exns execut^o ē iniquā
 sniaz z iustiaz. si p certo scit i
 nocētē n̄ excusat a pctō Ray.
 sec^o si dubitat. qz tūc excusat
 ppt obediētā. De p̄tinētibz

ho ad iudiciū hēs i. iij. pte. ti.
 iij. De aduocatis. pcuras
 toribz z notarijs. ca. iij.

Arca aduo

c catos: pcuratores z no
 tarios interrogandū ē
 pmo. Si posuit se ad aduo
 candū cū phibēt in iure scient
 hec faciēs vidz peccare. Pro
 hibēt aut ifidel^o z excōicat^o ex
 cōicatione maiori. nec nō reli
 giosus nisi p monasterio. z d
 mādato sui plati. s; et clerici
 in sacris vel etiā i minoribz s; z
 bñficiari. phibēt aduocare in
 iudicio seclari nisi in cā ppria
 z p ecclia sua. vl p iuictis vl
 miserabilibz psonis. Sunt z
 alie psonē phibite d̄ q̄bz hz. iij.
 q. viij. s. tria. Et int̄ alios phi
 bēt sodomita. p̄cipue notori^o
 de iure vl de facto. Iudex vl
 assessor etiā nō pt eē aduoca
 tus in cā in q̄ ē iudex. nec cle
 ric^o p extraneis d̄ eccliaz suā
 Ray. Si aduocat^o vl pcur
 rato: scient defendit cāz iniu
 stā. peccat mortlr. z tenet al
 teri pti de oī dāno inde hito.
 Tho. nisi satisfaciāt clientul^o
 q̄ pncipalr tenet si scit iniusti
 ciā. qñ. s. obtinet oēs victoriaz
 cause. Si ho ignorāter iustā
 cāz defendit. s. putās iustā ex
 cusat fm modū z psuetudinē